

Intervju

Nika Cok Poučuje na slovenskih šolah v Trstu. Zaradi gibalne oviranosti se premika z invalidskim vozičkom. Ob svetovnem dnevu invalidov in oseb s posebnimi potrebami poudarja, da se ne smemo nikoli ustrašiti ovir

»Mladina je danes odprta do novosti in drugačnosti«

TRST Dne 3. decembra obeležujemo svetovni dan invalidov in oseb s posebnimi potrebami, namenjen ozaveščanju o pomenu njihovega vključevanja v družbo ter spodbujanju enakih možnosti in zagotavljanju njihovih pravic. Za mednarodni dan so ga razglasili leta 1992, potem ko je OZN svoje članice spodbudil k večji angažiranosti pri odpravi ovir za ljudi z oviranostmi in zagotavljanju njihovih pravic.

Na svetu živi približno milijarda ljudi z neko obliko invalidnosti oz. oviranosti, polovica si jih ne more privoščiti osnovnega zdravstvenega varstva. Za izboljšanje njihovega položaja si prizadeva Konvencija OZN o pravicah invalidov, ki jo je leta 2006 podpisalo 153 držav. Konvencija zagotavlja ključne pravice, kot so pravica do enakopravne obravnave, dostop do izobraževanja, dostojanstvenega dela in socialne zaščite, dostop do zdravja ter pravica do aktivnega sodelovanja v kulturnem in političnem življenju. Invalidi so enakopravni in enakovredni člani družbe, ki bogatijo politično, družbeno, gospodarsko in kulturno življenje. Pravica do enakovrednega vključevanja v družbo je temelj demokracije in aktivnega državljanstva.

O tej temi smo postavili nekaj vprašanj Niki Cok, magistri slovenistike, iz Trsta, ki se zaradi gibalne oviranosti premika z invalidskim vozičkom. Profesorica Cok je leta 2017 uspešno dokončala prvostopenjski študij slovenistike na tržaški univerzi, magistrirala pa je julija letos. Zdaj poučuje na slovenskih šolah v Trstu.

Kako ste doživljali univerzitetni študij? Ali ste srečevali arhitektonske ovire?

Na univerzi sem se počutila sprejeto in nisem srečala niti predsodkov niti arhitektonskih ovir, saj je na Oddelku za humanistične študije tržaške univerze dvigalo in so zato prostori dostopni, kar je tudi nujno. Vsaka javna – državna – ustanova bi morala zagotoviti ustrezen dostop do vseh prostorov.

Kdaj in kako ste se odločili za učiteljski poklic?

Za poučevanje sem se začela zanimati že na univerzi, ko sem leta 2021 opravila prakso na nižji srednji šoli Danteja Alighierija v Trstu. Imela sem hospitacije in opazovala potek učnih ur. Takrat sem že deloma odkrila, da bi mi bil ta poklic všeč. Nato pa so prijatelji, navdušeni nad tem poklicem, v meni vzbudili zanimanje, da bi se preizkusila v poučevanju. Nekaj časa sem razmišljala, ali bi se preizkusila v tem, predvsem ker imam rada stik z mladino. Kmalu zatem mi

Nika Cok Za poučevanje se je odločila tudi zato, ker ima rada stik z mladino OSEBNI ARHIV

je bila ta priložnost res ponujena. Pred dvema letoma sem nadomeščala kolegico na nižji srednji šoli na Proseku. Takrat sem se prvič soočila s poučevanjem. Letos pa imam prvo celoletno nadomeščanje na večstopenjski šoli pri Sv. Jakobu, in sicer na nižji srednji šoli.

Raziskave kažejo, da neovirano premikanje za gibalno ovirane zagotavlja le 30 % italijanskih šol. Kakšna je vaša izkušnja? Ste se kdaj soočili s predsodki ali težavami v delovnem okolju?

Nisem imela večjih težav s predsodki. Obe šoli zagotavljata neovirano gibanje. Na proseški šoli ni dvigala, vendar so razred, ki je bil v prvem nadstropju, premestili v pritličje, da sem lahko svoje delo opravljala brez težav. Na večstopenjski šoli pri Sv. Jakobu pa uporabljam dvigalo.

Kako ocenjujete vlogo učitelja in profesorja pri spodbujanju vrednot, kot sta empatija in sprejemanje drugačnosti?

Sem profesorica, izobražujem mlade, zato mislim, da sta empatija in sprejemanje drugačnosti ključni vrednoti, s katerima lahko postane šolstvo kvalitetno in zgledno za bodoče ge-

neracije.

Kako današnja družba sprejema invalidnost? Je napredovala?

Mlajše generacije, s katerimi se zdaj soočam, so dovezne za drugačnost. Mene so takoj lepo sprejeli, tako na Proseku kot pri Sv. Jakobu nisem imela večjih težav. Najprej smo se morali spoznati, potem pa je vse potekalo brez ovir. V obeh šolah so dijaki zelo odprti, veliko bolj kot starejše generacije. Današnja mladina ni tako »ukalupljena«, je odprta do novosti in drugačnosti. Starejši velikokrat niso taki. Med odraslimi, seveda ne vsemi, se

počutim postavljeno ob rob, se ne počutim sprejeto in dovolj cenjeno. Med mladimi pa ni tako. Opažam, da družba ne gradi mostov in stikov ter je postala individualistična. V preteklosti so bili odnosi odprti, pristni in družabni, zdaj vlada individualizem, mene pa to žalosti, ker po naravi nisem taka.

Kaj bi svetovali mladim invalidom?

Mladim, ki so v podobni situaciji, kot je moja, bi svetovala, naj verjamejo v svoje sanje in naj se ne vdajo. Čeprav je pot do cilja dolga in zahtevna in bodo nekateri izmed njih včasih pomislili, da ne bodo zmogli, morajo verjeti vase, v svoj cilj. Tako se bodo njihove sanje uresničile.

Kateri so vaši najpomembnejši življenjski nauki?

Eden največjih naukov je, da se ne smem ustrašiti ovir in moram predvsem vztrajati, moram naprej, v življenju se ne smem nikoli vdati, živeti je treba brez samopomilovanja.

Kaj pa vaš moto?
Carpe diem.

Hvala, profesorica, za vaše dragocene besede!

»
V preteklosti so bili odnosi odprti, pristni in družabni, zdaj vlada individualizem, mene to žalosti

Instagram

@direkt_pd
#bodidirekten

direkt_pd

KO GLOBOKO V NOČ SLIŠIŠ
NENAVIDNA ROPOTANJA V HIŠI

AMPAK TI SI EN "ČIL MULC" IN VEŠ,
DA TO JE MIKLAVŽ, KI JE PRIŠEL PREDČASNO
(... ŽIVIŠ NA KRASU IN PRIŠLI SO TATOVI ...)

Ašd.Breg: Kdo ve, kaj sploh skrivajo Kraševci, da so postali tarča tatov ...

proseška.godba: Ničesar ne skrivamo, le žejni so, nam pa je še ostala pijača od svetega Martina!

matteo.salvini: Kakšen »čil« – te mulce bi bilo treba zbuditi. Ah, da bi jih spet vpoklicali v vojsko.

ellyschlein: Ker, logično, njih moramo okregati, če tatovi hodijo po hišah.

Shinkai.karate.club: Seveda niso krivi, vendar če bi se že kot otroci učili karateja za samoobrambo, tatovom bi marsikatera tatvina spodletela.

Nk.Kras.Repen: Zate je lahko uporabljati to zadevo za promocijo lastne dejavnosti.

roberto.dipiazza: Lahko debatiramo do večera, a Miklavž ne bo vrnil tega, kar so odnesli. Nekdo naj ukrepa!

Bodimo zmeraj direktni!

Sodelavke in sodelavci mladinske strani @Direkt: **Svetlana Breclj, Julija Cante, Martina Cavotta, Nika Maria Costantin, Marco D'Errico, Malina Dolhar, Lapo Farolfi, Tadeja Gergolet, Sara Hlabian, Mateja Martini, Gaja Pelà, Francesco Petaccia, Veronica Piredda in Damir Terčon.** Pridruži se nam! Z nami stopi v stik prek Instagrama na direkt_pd. Beri nas vsak petek.

V ustavi enake pravice za vse

TRST Številne organizacije si prizadevajo za uveljavitev pravic ljudi s posebnimi potrebami. Kaj pa o tem pravi najvišji italijanski pravni akt, se pravi ustava?

Tretji člen zagotavlja enakost vseh državljanov ne glede na osebne razmere. Naloga države je odstranitev vseh ovir, ki onemogočajo dejansko svobodo, osebni razvoj in družbeno udejstvovanje: osebe s posebnimi potrebami morajo imeti enake možnosti kot preostalo prebivalstvo. Osebam s težavami v razvoju in gibalno ovranim 38. člen ustave jamči pravico do izobraževanja in dela. Ko državljan poklica ne more opravljati, mu je zagotovljena preživnina.